

Bieb Neude

Kom kijken

Met plattegrond

de Bibliotheek
Utrecht

Van postkantoor naar bibliotheek

Het voormalige postkantoor aan de Neude is een van de meest iconische gebouwen van Utrecht. Niet voor niets een rijksmonumentaal pand. Wie er vroeger zijn postzaken deed, kwam niet verder dan de enorme hal. De rest van het gebouw was alleen toegankelijk voor personeel. Met de nieuwe bieb is het volledige pand voor iedereen openbaar. Een huiskamer voor de stad waar Utrechters en bezoekers van buiten zich thuis zullen voelen. De plek van de nieuwe bieb kent een rijke historie. Van 1397 tot 1647 woonden hier nonnen in het Ceciliaklooster. Later stond op deze plek de Rijksmunt. Niet zo gek dus dat tijdens het archeologisch onderzoek verschillende munten en voorwerpen gevonden werden. Bij de opgravingen kwam zelfs een munt boven waarmee stadsgenoten rond 1750 boodschappen deden. De ontwerper van het gebouw (1924) is Joseph Crowel. Hij liet zich inspireren door de Amsterdamse School.

Joseph Crowel

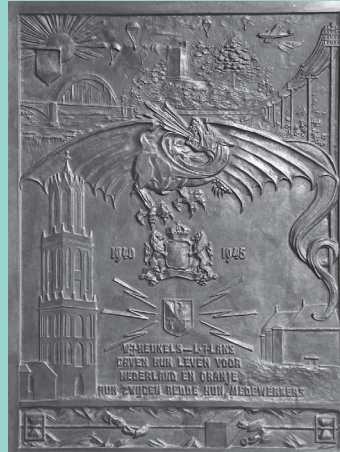
Het oude postkantoor

Het gebouw heeft veel bijzondere kenmerken. Aan de buitenkant zijn dat bijvoorbeeld de spuwende dierenkoppen die hoog boven de voorgevel hangen. De grote en hoge hal is het hart van het gebouw. In de hal staan metershoge hardstenen wereldbeelden, ontworpen door Hendrik van den Eijnde. Hij ontwierp ook de geglazuurde bakstenen in de vorm van neerstrijkende postduiven. Niet voor niets werd het gebouw ook wel 'tempel voor post en telegrafie' genoemd.

Verzetshelden

Naast de collectie Utrecht, op de tweede verdieping, vind je in het trappenhuis een plaquette ter ere van twee verzetshelden. Heukels en Lans werkten tijdens de Tweede Wereldoorlog bij de P.T.T. en legden tijdens de bezetting een illegaal telefoonnet aan.

Grote klok in de hal

Crouwel ontwierp ook de grote klok in de hal en het in rijksgebouwen verplichte rijkswapen. Uitgevoerd door Koninklijke Porceleyne Fles uit Delft.

Gevonden

Tijdens archeologisch onderzoek zijn verschillende munten, betaalmiddelen en zelfs een middeleeuwse dobbelsteen gevonden. Naast de collectie Utrecht, op de tweede verdieping, vind je een vitrine met een aantal objecten.

2 cm

1 cm

Reliëf van Sint Maarten

Op de tweede verdieping staat een reliëf van Sint Maarten. Hij was beschermheilige van de stad Utrecht. In 1936 gemaakt door Albert Termote.

Broese 1843-1943

Op de tweede verdieping vind je ook het meterslange kunstwerk 'Broese 1843-1943' van Toon van Ham. Dit werk is een geschenk van Broese Boekverkoopers. Deze glasschildering schonk Van Ham in 1951 aan zijn goede vriend Leeflang die destijds eigenaar van Broese was.

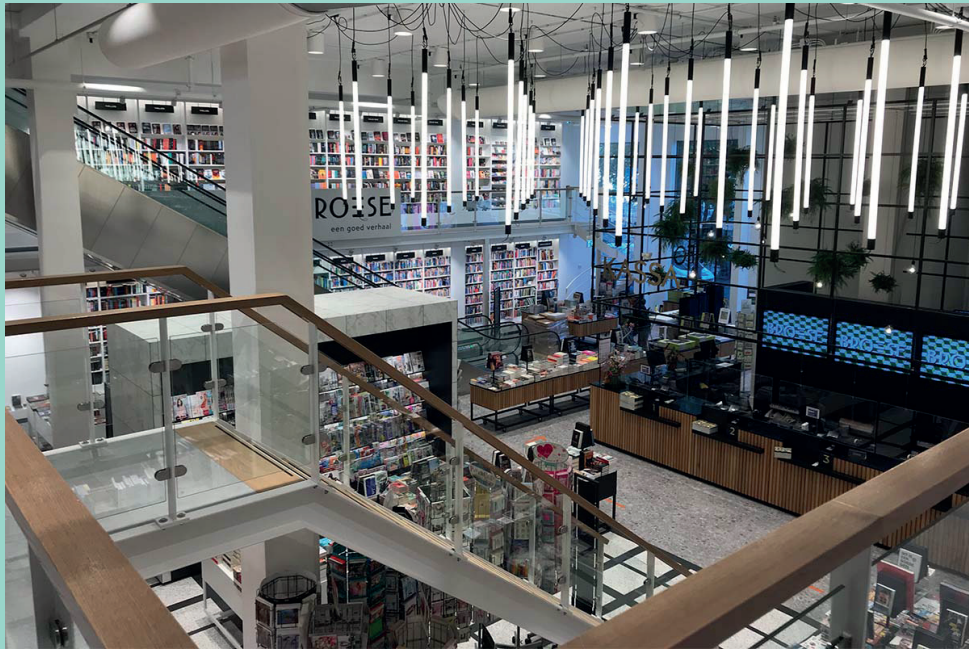
Publieksprijs

Post Utrecht, waar Bibliotheek Neude in is gehuisvest, won in 2022 de DUIC Publieksprijs - onderdeel van de Rietveldprijs. "Een prachtige en genereuze publieke oase die je verwelkomt in een wereld van verbeelding, ontplooiing en ontmoeting", aldus de vakjury. Een mooie erkenning.

De buren

De bieb deelt het voormalige postkantoor met Broese Boekverkopers, Albert Heijn, Bever, Amac en Søstrene Grene.

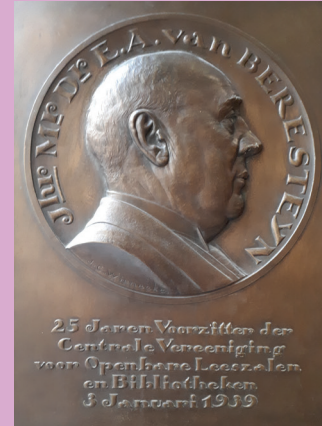
Fietsenstalling

In de kelder is een fietsenstalling met plek voor 720 fietsen. Fietsers kunnen hier de eerste 24 uur gratis stallen.

Tip: bezoek hier de fototentoonstelling over het oude postkantoor.

Oudste bibliotheek van Nederland

Plaquette ter ere van de heer Van Beresteyn die in 1939 25 jaar voorzitter van de Centrale Vereniging van Openbare Leeszalen was.

Op 8 januari 1892 opent de Openbare Leeszal van Utrecht de deuren in gebouw Concordia aan de Loeff Berchmakerstraat 12, een zijstraat van de Neude. Daarmee is de Utrechtse openbare bibliotheek de oudste van Nederland. Lange tijd was er rivaliteit tussen Dordrecht en Utrecht. Beide steden meenden de eerste stad te zijn met een openbare bibliotheek. Het werd Utrecht. Een van de oprichters is H.A. van Beuningen. Zijn familie zal 128 jaar later opnieuw de bibliotheek ondersteunen bij de huisvesting op de Neude.

Kinderen in de bieb rond 1923

Kunst in de bieb

Bibliotheek Neude is ook een plek voor hedendaagse kunst. Met tijdelijke tentoonstellingen én vijf permanente kunstwerken. Het gaat om werken van Utrechtse kunstenaars, zowel (inter)nationaal als aanstormend talent: Maarten Baas, Daan Paans, Frank Halmans, Jop Vissers Vorstenbosch en Jan Willem Deiman.

Foto: Anna van Kooij

Lion-Man Daan Paans

De hybride leeuwenmens is van alle tijden en culturen. Paans gebruikte de oudste uit Zuid-Duitsland als inspiratiebron. Hij fotografeerde de vindplaats van het 30 centimeter hoge en 38.000 jaar oude sculptuur. Hij maakte een nieuwe 3D-variant en bundelde afbeeldingen van andere leeuwenmensen in een boek. Zo zet hij ons aan het denken. Hoe ontstaan dingen? En hoe manifesteert het verleden zich in het heden? *(begane grond)*

Foto: Maarten Noordijk

Intellectual heritage Maarten Baas

Dit lichtkunstwerk is geïnspireerd op de architectuur van het gebouw én op de nieuwe functie als bibliotheek. Maarten Baas verbindt én contrasteert met deze felgekleurde lichtsculptuur. Hij speelt met ideeën die het publiek over de bibliotheek heeft en benadrukt het contrast met de drukke Neude met zijn horeca, vele festivals en vrolijkheid. En het contrast tussen de strakke lijnen van het pand en de speelse lijnen van het kunstwerk, tussen

het 'gesloten' gebouw en het open en uitnodigende kunstwerk. Schreeuwerige lichtreclame maakt duidelijk dat dit de plek is voor stilte. En in neon kondigt hij schrijvers als Woolf en Sartre aan als popsterren. Het werk zélf is met het gebouw verbonden doordat het dezelfde kleuren heeft als het glas in lood. Er zit voor iedereen iets in. Voor jong en oud. Van nintje tot LS en study study study. *(aan de gevel)*

Foto: Anna van Kooij

Boekenhuis

Frank Halmans

“Alleen in mijn boeken kan ik wonen.” Dat is een bekende uitspraak van schrijver Jan Jacob Slauerhoff. Het was ook de inspiratie voor deze boekenkast in de vorm van een huis. In dit 4,40 meter hoge speelhuis - met boekenplanken met hangende boeken als wanden - nodigt Halmans jonge bezoekers uit om binnen te komen. Je kunt er lekker lezen.
(eerste verdieping)

Podium voor nijntje

Halmans maakte ook het podium waar nijntje op staat. Hij liet zich daarbij inspireren door het schilderij ‘St-Hiëronymus in zijn studievertek’ dat Antonello da Messina in 1460 schilderde.
(eerste verdieping)

Foto: Han Ernest

Monument voor het digitaal falen

Jop Vissers Vorstenbosch

Valt het je op dat deze lichtsculptuur op jou en de ruimte reageert? Het ledlicht van dit lichtsculptuur van vijf bij vijf meter schijnt telkens anders door de lamellen en de beschilderde lagen plexiglas. Daardoor geeft het werk steeds een andere uitstraling. Vissers Vorstenbosch wil zo de vraag stellen hoe we om moeten gaan met de eindeloze hoeveelheid informatie uit de digitale wereld, en hoe we tussen die ruis focus en nieuwe inzichten kunnen vinden.
(begane grond)

Tip: Bekijk dit kunstwerk ook vanaf de buitenkant. Vooral in het donker ben je getuige van een fascinerend kleurenspeel.

Foto's: Anna van Kooij

What we hear when we read

Jan Willem Deiman

Deze tweehonderd hangende sculpturen zijn geïnspireerd op het Fenicisch alfabet. De lange verticale lijnen van de tekens en symbolen benadrukken de hoogte van het gebouw. En het alfabet zelf is natuurlijk verbonden aan taal. Het vormt een overgang van een schrift van beeld naar klank. Deiman nodigt je uit om te ontdekken waar de vormen voor staan.

(op vier verschillende plekken in de bieb)

Kunst voor kids

Op de jeugdafdeling staat de wereldberoemde Utrechtse nijntje. In een jasje, ontworpen door prentenboekenillustrator Charlotte Dematons.

Boeken lezen is nieuwe werelden ontdekken. Helemaal als je aan het Doe-Bakkie leest.

Piet Hein Eek ontwierp voor jongeren de Hé Joh! Een enorme zitzak om lekker in te lezen.

Oude tijden herleven in het telefoondistrict. Pak de hoorn en laat je verrassen door poëzie of muziek.

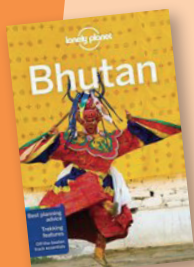
Bij het mini-postkantoor staat een kaartenrek. Kies een kaart en stuur 'm op.

De collectie

Je zou bijna de boeken, tijdschriften en dvd's vergeten. Tien leuke weetjes over de collectie:

1. Reizen

Van wandelen in Bhutan tot vlakfietsen in België; kom grasduinen in de collectie reizen.

2. Engelstalige kinderboeken

Engelse kinderboeken vind je ook in de bieb. Deze mooie collectie groeit, en wordt dankzij Books by Ani steeds uitgebreider en cultureel diverser.

3. Utrecht

Ontdek in de bieb álles over Utrecht, over de universiteitsstad, Sint Maarten, de Dom en mode. Leuker kunnen we het niet maken.

4. Koken

Leer (nog beter) koken met deze uitgebreide collectie kookboeken. Of duik in wijnen, zelf bier brouwen en barbecueën.

5. Tijdschriften en kranten

Lees in de bieb alle nationale kranten en tijdschriften. Online kan ook: lees gratis ruim 7.000 kranten en tijdschriften uit 120 landen in 60 talen op je smartphone, tablet of computer via Pressreader.

6. Oefenen voor je theorie-examen

Leden van de bieb die met hun rijbewijs bezig zijn, kunnen gratis oefenen voor hun theorie-examen.

7. Erotiek

Ook hoog gewaardeerd: onze collectie erotische boeken. Zeker de moeite van een bezoekje waard.

8. Zelfhulpboeken

Populair én effectief.

9. Manga

Sinds 2021 hebben we een manga-collectie, de populaire stripvorm uit Japan. Voor jongeren, maar zeker niet voor hen alleen!

10. Fotoboeken

Neem een kijkje in de prachtige collectie fotoboeken van en over beroemde fotografen, fotoboeken over verre landen, culturen of dieren. Waan jezelf even in een andere wereld.

Laat je rondleiden

Verken in een uur het voormalige postkantoor én de collectie. Ga terug in de tijd en sta stil bij bijzondere kunst. Ontdek de fijnste zit-, lees- en werkplekken. Voor kinderen zijn er speciale kidsrondleidingen.

Elke donderdag, vrijdag en zaterdag voor volwassenen

Elke zondag voor kinderen (vanaf 8 jaar) gratis

Meer informatie:

bibliotheekutrecht.nl/rondleidingen

Huur een ruimte

Vergaderen, brainstormen, borrelen, congres, film lancering, boekpresentatie, lezing, receptie of andere gebeurtenis? Huur een ruimte in de bieb. Kies uit de filmzaal, het theater, een congreszaal of loungeruimte. Daarnaast kun je aan de Neude terecht voor private dining of een walking diner.

Interesse?

Kijk op zaalverhuurbibliotheekutrecht.nl of mail naar

zaalverhuur@bibliotheekutrecht.nl

Altijd wat te beleven

In Bibliotheek Neude en onze 12 wijk-bibliotheeken is iedereen welkom. Met ruim 87.000 leden zijn we de grootste ledenclub van Utrecht.

Je kunt bij ons altijd terecht om te lenen, lezen, leren, kennis te delen en te reflecteren. En om mensen te ontmoeten en tot rust te komen. Er zijn iedere maand tal van activiteiten voor jong en oud. Van voorlezen tot knutselen in het Atelier.

Van een Taalcafé tot vragen stellen bij het Informatiepunt. We stimuleren leesbevordering en leesplezier, digitale vaardigheden en democratisch burgerschap. Zodat iedereen mee kan doen in onze samenleving. De bibliotheek maken we samen met Utrechters. Je bent altijd welkom. Ook als je geen lid bent.

Reserveer een werkplek

Wil je verzekerd zijn van een goede werkplek of studieplek? En niet in de rij staan? Reserveer dan een werkplek of studieplek. Gratis voor leden vanaf 12 jaar. Reserveren kan met je biebpas of met de NUPas.

Kijk op bibliotheekutrecht.nl/werkplek.

Word Vriend van de bieb

Wil je Bibliotheek Utrecht ondersteunen om haar maatschappelijke en culturele rol in Utrecht te behouden en versterken? Dat kan. Als vriend, via een donatie of een partnership. Elk jaar draag je bij aan een ander doel. In 2023 is dat leesbevordering en leesplezier voor kinderen en jongeren.

Kijk op bibliotheekutrecht.nl/vriend.

Foto: Robert Oostenbroek

Bedankt

De realisatie van de Bibliotheek Neude is mogelijk gemaakt door de bijdrage van onderstaande fondsen en partners.

Gemeente Utrecht, provincie Utrecht, a.s.r. real estate, K.F. Hein Fonds, Stichting Elise Mathilde Fonds, Oranje Fonds, VSBfonds, ASN Foundation, Van Baaren Stichting, Stichting Het Boellaardfonds, BPD Cultuurfonds, Stichting Dialoog, Fentener van Vlissingen Fonds, J.E. Jurriaanse Stichting, M.A.O.C. Gravin van Bylandt Stichting, Mondriaan Fonds, Prins Bernhard Cultuurfonds, Rabobank Utrecht e.o. Stichting Stokroos, Stichting Zabawas.

Word lid voor meer biebplezier

Er is altijd een abonnement dat bij jou past
Kijk op bibliotheekutrecht.nl/lid

Dit zijn je voordelen:

- in alle biebs van Utrecht lenen en terugbrengen
- gratis boeken, e-books, films en series lenen
- gratis online verlengen
- gratis of met korting internetten
- gratis of met korting naar zo'n 5000 biebactiviteiten per jaar

Kijk op bibliotheekutrecht.nl/abonnementen

Voor het actuele programma kijk op bibliotheekutrecht.nl/agenda

Bibliotheek Neude

Neude 11
3512 AE Utrecht

Openingstijden

maandag t/m zaterdag: 09.00 - 21.00 uur
zondag: 10.00 - 18.00 uur

 klantenservice@bibliotheekutrecht.nl

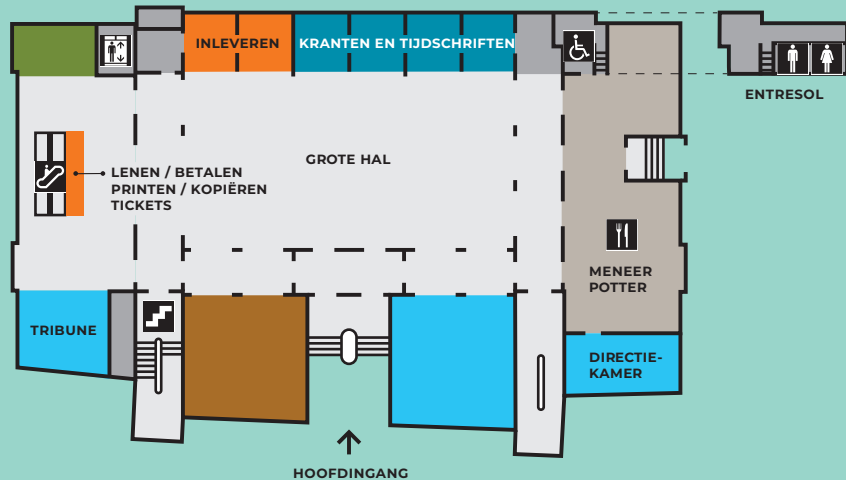
 www.bibliotheekutrecht.nl

 030 - 286 18 00
maandag t/m vrijdag tussen 13.00 en 17.00 uur

 030 - 286 18 00

Collectie en faciliteiten

0

DIRECTIEKAMER
INLEVEREN
GROTE HAL

MENEER POTTER
Stadscafé
TOILETTEN

TRIBUNE
UITGANG

Eten & drinken

Reizen

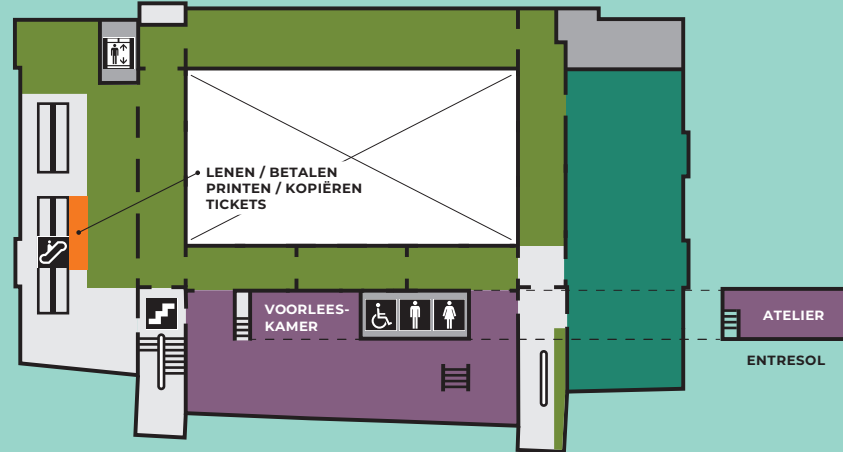
Kranten & tijdschriften
Pressreader
Sprinters

Landen
Nederland
Reizen
Werelddelen

Categorie

ETAGE		ETAGE		ETAGE	
Andere talen	3	Kids 0-8 jaar	1	Liefde & leven	1
Bladmuziek	3	Kids 8-12 jaar	1	Literatuur & cultuur	2
Eten & drinken	0	Kijken & luisteren	2	Spannend & actief	2
Kennis & samenleving	3	Reizen	0	Young 12+	3

1

ATELIER
VOORLEESKAMER
TOILETTEN

Kids 0-8

Andere talen
Boekstart
Kijken & luisteren
Leren lezen
Samen lezen
Voorlezen
Weten

Kids 8-12

Bladmuziek
Kijken & luisteren
Lezen andere talen
Makkelijk lezen
Weten
Zelf lezen andere talen

Liefde & leven

Filosofie & levenskunst
Gezondheid
Historische romans
Huis & tuin
Huisdieren
Natuur
Opvoeding & onderwijs
Psychologie
Religie
Romantische verhalen
Spiritualiteit
Streek & familie romans

2

COLLEGEZAAL
FILMZAAL
KANTOOR
KLANTENSERVICE

NODA Eetbar & Deli
PODIUM
POSTZALEN
RESERVERINGEN

THEATER
TOILETTEN

Kijken & luisteren

DVD speelfilms
DVD muziek
DVD non-fictie
Documentaires
Graphic novels
Lees & schrijf
Luisterboeken
(Over) Strips
Muziek
Muziekweb

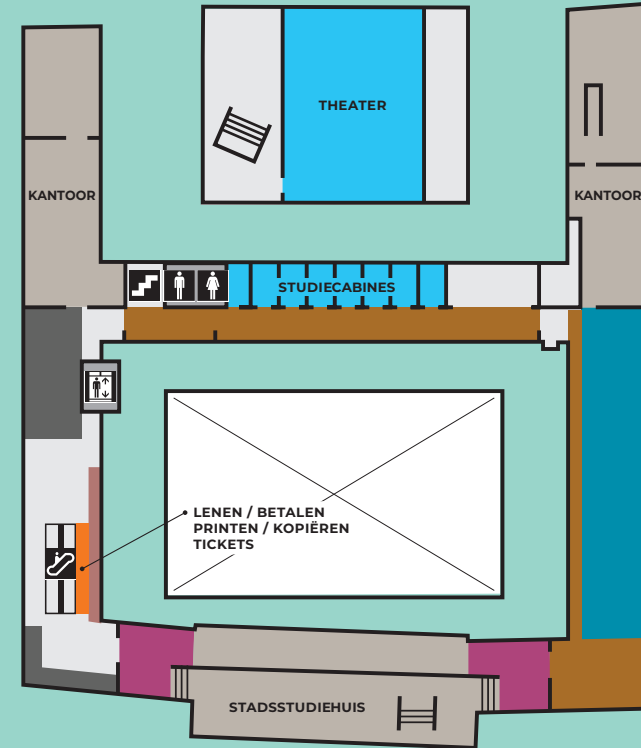
Spannend & Actief

Computers
Detective & thrillers
Griezel & horror
Management
Oorlog & verzet
Personeel & arbeid
Science fiction
& fantasy
Sport, spel & hobby's
Vervoer

Literatuur & cultuur

Beeldende kunst
Geschiedenis
Geschiedenis
landen & volken
Geschiedenis
Nederland
Grote letter
Landen & volken
Literatuur
Muziek, theater & film
Poëzie
Sprookjes
Taal & letterkunde
Utrecht & regio

3

KANTOOR
STADSSTUDIEHUIS
STUDIECABINES 3.1 - 3.8
TOILETTEN

Young 12+

Andere talen
Kijken & luisteren
Lezen voor de lijst
Lekker lezen
Makkelijk lezen

Kennis & samenleving

Economie & recht
Encyclopedieën
& communicatie
Politiek & maatschappij
Wetenschap & techniek

Andere talen

Andere talen
Engels

Kijken & luisteren

Bladmuziek

Volg ons op

tag ons met
#biebneude.

STADSSTUDIEHUIS

Kom leren

ontdekken

en ontmoeten

mei 2023

de Bibliotheek

